

ikke er umiddelbart opbyggende. Derimod spejder man forgæves — som saa ofte i lignende Værker — efter Træk, der kunde belyse Jenas Forbindelse med Danmark, og dog var der Tider, da ikke faa Traade forbandt Jena med vort Land. I Ortodoksiens Periode saa man med Ærbødighed hen til Jena, og Mænd som Hans Poulsen Resen, Holger Rosenkrantz og Jesper Brochmand stod paa forskellig Maade i Forbindelse med Johann Gerhard. Der kan ogsaa mindes om, at den senere Biskop i Lund Peder Pedersen Winstrup et Par Aar i sin Ungdom var optaget i Huset hos Gerhard, hvem han i sine »Epigrammata« priser som »Solen i de Lærdes Kreds«. Forøvrigt synes Tallet af de danske Studerende, der blev immatrikulerede i Jena, at have været ret beskedent (jvfr. Die Matrikel der Universität Jena, I (1548 bis 1652)¹, 1944, og Th. O. Achelis' Fortegnelse over danske Studerende i Jena 1548—1850 i Præstehistoriske Samlinger 10. Hefte, 1934, S. 7—11). Jenas Betydning for Danmark bør dog ikke udelukkende maales efter de immatrikulerede Studenters Antal.

Bjørn Kornerup.

Universitetet i Basel, der blev stiftet 1459 af Pave Pius II og indviet 1460, har spillet en betydningsfuld og ejendommelig Rolle i europæisk Aandshistorie. Ogsaa adskillige Danske har besøgt det. Den tidligst forefundne er den »Jacobus Jacobi de Dacia dioc. Londensis«, der blev immatrikuleret 1494, og som siden blev Dr. decret. og Kannik i Lund. Fra senere Tider kan opregnes en lang Række Berømtheder: Christiern Torkelsen Morsing, Tycho Brahe, Sigvard Grubbe, Cort Aslaksen, Anders Krag, der i denne By udgav sine bekendte ramistiske Skrifter, Ole Worm, Caspar Bartholin, Hans Svane og adskillige andre. I det 17. Aarhundrede synes det især at have været unge Adelsmænd og Medicinere, der søgte til Basel.

Det er da ogsaa for dansk Lærdomshistorie af stor Værdi, at Arbejdet med en Udgivelse af Matriklen herfra er blevet taget op. 1941 fattede Universitetsstyret i Basel i Anledning af 500-Aars Jubilæet 1960 Beslutning om at foranstalte udgivet en

¹ Medens den her nævnte Udgave af Matriklen i Modsætning til tidligere Matrikeludgaver i Form af virkelige Kildepublikationer kun fremtræder som »bearbejdet« d. v. s. som Person- og Stednavneregistre sammestillede paa Grundlag af Matrikelmaterialet, repræsenterer en anden Matrikeludgave fra Jena »Die Matrikel der Akademie zu Jena 1548-1557«, herausgegeben von Theodor Lockemann und Friedrich Schneider, 1927, den modsatte Yderlighed, idet den — fra regnet en kortfattet Indledning og et Register — bringer Teksten i Facsimiletryk.

monumental Udgave af Inskriptionsprotokollerne over sine Studenter. 1951 forelaa 1. Bind af *Die Matrikel der Universität Basel* omfattende Tiden 1460—1529 ved Professor *Hans Georg Wackernagel*, og nu — 1956 — er 2. Bind for Aarene 1532/33—1600/01 udgivet (466 + 634 S.; Universitetsbibliotekets Forlag i Basel). Det bør straks siges, at denne Udgave, der er tilvejebragt med litterær Støtte fra mange Sider, hører til de fortrinligste paa sit Omraade. Ikke blot faar man som saa ofte en Udgave af Matriklens Tekst med tilhørende Sted- og Personnavneregister m. m., men der er tillige gjort et meget omfattende Arbejde for at identificere hver eneste af de i Matriklen indførte Personer. Vidtgaaende Undersøgelser er foretaget i Universitetsarkivet i Basel og i en Række andre Universitetsmatrikler, og der er samlet saa mange ukendte eller lidet tilgængelige Oplysninger, at Udgaven i Virkeligheden fremtræder som en Art samlet Repertorium over Studenter ikke blot i Basel, men ogsaa ved mange andre Universiteter. Udgiveren og hans Medarbejdere har indlagt sig den største Fortjeneste ved dette Værk, og man ser med Længsel hen til de følgende Bind. — En — som det synes — næsten fuldstændig Liste (men uden Kommentar) over danske Studerende i Basel 1494—c. 1750 er 1904 meddelt af Alfred Krarup i »Kirkehistoriske Samlinger» 5. R. II, 400—05. Mærkeligt nok kender Udgiveren ikke denne Fortegnelse.

Bjorn Kornerup.

Til den 2. internationale arkivkongres i Haag i sommeren 1953 forelå fra værtslandets statsarkivvæsen en smuk present i form af en trykt oversigt over de Nederlandske rigsarkivers indhold *De Rijksarchieven in Nederland. Overzicht van de inhoud van de rijksarchiefbewaarpplaatsen* ('s-Gravenhage, 1953, 404 s.). For første gang er der hermed tilvejebragt en samlet oversigt — ajourført til 1. januar 1953 — over alle de Nederlandske statsarkivers fonds, omfattende både de enkelte provinsers Rijksarchieven, der må sidestilles med vore Landsarkiver, og Algemeen Rijksarchief i Haag, der, hvis man vil jævnføre med Danske forhold, må sidestilles med både Rigsarkivet og Landsarkivet i København, idet dets 1. og 2. afdeling omfatter de centrale regeringsorganers arkiver delt ved det i Nederlandsk historie skelsættende år 1795, mens dets 3. afdeling rummer provinsen (Syd-) Hollands arkiver.

For Haag-arkivets vedkommende forelå der i forvejen — foruden R. C. Bakhuizen van den Brink's 100 år gamle tilløb til en beskrivelse *Overzicht van het Nederlandsche Rijks-Archief I* ('s-Gra-